

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 245. — ŠTEV. 245.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 18, 1920. — PONDELJEK, 18. OKTOBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

AVSTRIJA KLIČE NA POMOČ PROTI JUGOSLAVIJI.

**PROSI ZAVEZNIKE, NAJ UKAŽEJO JUŽOSLAVIJI,
DA SLEDNJA UMAKNE SVOJE ČETE IZ KOROŠKE.
— LIGA NAJ PRIDE NA POMOČ. — JUGOSLOVAN-
SKI ZASTOPNIK PRI FRANCOŠKEM MINISTRU.**

Pariz, Francija, 16. oktobra. — Avstrijski kancelar, dr. Renner, se je obrnil na zaveznike, da naj posredujejo ter ukažejo Srbiji, naj umakne svoje čete iz koroške ozemlja, kjer se je vršilo preteklo nedeljo ljudsko glasovanje.

Novice o tej zadevi, ki so dospele v Pariz, kažejo, da ni prišlo dosedaj še do nobenega spopada med jugoslovanskimi četami ter med zavezniškimi četami, ki se muče tam ali pa tamošnjim prebivalstvom.

Jugoslovanski bataljoni, ki so vdrlili v zono "A", so vzdržali popoln red ter bili prijazno sprejeti od domačega prebivalstva, ki je pretežno jugoslovanskega pokolenja. Kljub temu pa se vzdržuje strah, da ta dober red ne bo mogel dolgo trajati, in v vsakem slučaju smatrajo akcijo jugoslovanske vlade za očito kršenje principa mirovne pogodbe, katero je Jugoslavija podpisala.

Dosedaj še ni znano, kaj bodo napravile zavezniške vlade iz izjemo tega, da bodo poslane v Belgrad oster protest. Pričakuje se, da bo poslanski svet dobil naročilo, naj sestavi poslanico Jugoslaviji in da bo tudi svet Lige poslal protestno poslanico v Belgrad, v kateri se bo glasilo, da se mora belgrajska vlada držati obveznosti, katere je prevzela. Jugoslavija je namreč ena izmed prvotnih članov Lige narodov.

Danes zjutraj je bil pozvan jugoslovanski diplomatični zastopnik v Parizu v zunanje ministerstvo, kjer ga je minister za zunanje zadeve Cambon, prosil za pojasnila v tej zadevi. Na jugoslovanskem poslanstvu so izdali pojasnilo, ki je pač tako kot ga ponavadi izdajo v takih slučajih.

Poslanstvo namreč trdi, da se je vršilo ljudsko glasovanje na nepostaven način in da je bilo oddanih veliko neveljavnih glasov.

Danes zjutraj je dobil diplomatični zastopnik Jugoslavije iz Belgrada brzojavko v kateri je rečeno, da pomenja invazija jugoslovanskih bataljonov le varnostno odredbo, koje namen je zavarovati Jugoslavoane proti možnemu nasilju, izgreedom in provokacijam. Ker pa se mučila laška brigada obenem z drugimi zavezniškimi četami v dotičnem ozemlju in ker je naloga čet varovati interese Jugoslovancov, ni videti trditve belgrajske vlade posebno vrjetna.

V odgovor na trditve, da se Jugoslavija ne drži obveznosti, katere je sprejela z Ligo narodov, se glasi, da je bilo treba ta čin zavarovanja izvršiti na mestu. Ta koroški dogodek so primerjali z akcijo D'Annunzia na Reki ter z akcijo generala Zelgovskega v Vilni. To je že tretji slučaj v enem letu izza podpisanja mirovne pogodbe ko so se sile, nahajajoče se v Ligi narodov, poslužile nasilja pod pretvezo, da hočejo zavarovati interese svojih sorojakov. V dveh slučajih, namreč pri Reki in Vilni s to dejanje izvršili posamezniki brez odkritega pokroviteljstva svojih vlad.

V sedanjem slučaju pa se je jugoslovanska vlada sama postavila Ligi po robu in sedaj bo Liga pozvana, da varuje interese Avstrije, to je dežele, ki ni še član Lige.

Položaj je vsled tega še tem bolj resen, kajti meje, ki pridejo pri tem v poštev, se tičejo tudi Italije, in v Rimu pravijo, da se obrača akcija jugoslovanske vlade prav tako proti Italiji kot proti Avstriji.

Promislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listka.

Sedaj živimo v času negotovosti in slaraba, vsekakrda postaja hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in sakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starim iskusi in premožnim tveganjem; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naslednje denarne pošiljke se sadiji čas po novi zvezi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljke jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	\$2.90	1,000 kron	\$ 9.20
400 kron	\$3.85	5,000 kron	\$46.00
500 kron	\$4.80	10,000 kron	\$91.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdis Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Baron Aliotto, novi italijanski poslanik v Združenih državah. Njegov prednik je bil baron Avezzano.

V ITALIJI VRE NA SUMLJIV NAČIN

**Kivši vojaki so zadušili izgrede.
50 ubitih in dvesto ranjenih tekmo
številnih izgrediv.**

Milan, Italija, 16. oktobra. — Prejšnji vojaki, člani zveze prejšnjih vojakov in patriotov so bili glavni faktor pri uničenju anarhističnih demonstracij, ki so se pričele v četrtih v velikih mestih po celi Italiji z dve uri trajajočo generalno stavko v prilog Rusiji.

To gibanje, katero so pospeševale boljševške unije, je imelo usodopolne posledice. Enajst ljudi je bilo ubitih in osemdeset ranjenih v Foggia, 4 ubiti in 14 ranjenih v Bologni in en ubit ter trije ranjeni v Milanu, neglede na one, ki so bili poškodovani pri eksploziji dveh bomb v glavnem hotelu. V Brescia je bil en človek ubit, deset pa ranjenih. V San Giovanni Rotondo, kjer se je sestelo žrtve anarhističnih demonstracij, se je dogodilo, da je bilo ubitih petdeset ljudi, nad dvesto pa ranjenih.

Socijalistični listi opisujejo demonstracije kot slaven uspeh, ne da bi nameravali s tem dati izraz sarkazmu.

Izbruh v Trstu se je pričel s pozivom, ki je bil objavljen v listu "Lavoratore" in drugih socijalističnih listih, naj se proglasi dve uri trajajočo stavko. Zveza prejšnjih vojakov patriotov v mestu je izdala nato protipoziv, v katerem se je glasilo, da bo nasprotovala s silo kateremukoli javnemu socijalističnemu zborovanju v prilog tiranov v Moskvi. (Kaj pa so Italjani v naših krajih? Še huje in ostudnejši tirani.)

Prefekt mesta je vzel na znanje ugotovilo prejšnjih vojakov ter ni hotel dati socijalistom dovoljenja, da bi javno zborovali med tretjo in peto uro, to je ob času generalne stavke.

Socijalisti so bili vsled tega ogorčeni, in ko so videli poročila protisocijalističnega lista, Pietro Belli-ja iti preko ceste v družbi nekaterih prijateljev, so takoj poslali za njim nekega anarhista. Stopil je za Belli-ja ter ga vstrelil v glavo, pri čemur mu je razbil črepinjo.

Ta dogodek je bil takoj sporočen domoljubom in slednji so šli na ceste, da branijo svoje tovarnike. Po celi vrsti bojov so prejšnji vojaki sklenili napraviti konec socijalistični agitaciji s tem, da uničijo socijalistični list "Lavoratore". Vrgli so bombe v polje, uničili pohištvo in stroje

ter nato demolirali poslopje. (Pristno italijansko postopanje, v duhu Garibaldi in drugih polenarskih junakov.)

V Milanu so se pričele demonstracije natančno ob treh popoldne, ko so se koleksi slehnegega počinlega voza ustavila ter so prodajalne zaprle svoja vrata iz strahu pred neradi. Čete so bile postavljene v bližini slavne Galleria Piazza Duomo. Na postaji centralne železnice je pisalka nekakega stroja ostro zapiskala v znamenje, da se stavka pričinja. — Simplon ekspresni vlak se je ustavil eno miljo izven mesta in Bologna ekspres trideset milj izven Milana. Stal je sleherni vlak. Železničarji so se zbrali pred postajo, da prisluškujejo boljševskim govorikom, ki so splezali na kupe in izpuščali govorice od tam na zbrane množine.

Ob petih je skupino dijakov, ki so prepevali domoljubne pesmi, napadla skupina anarhistov na odprtem prostoru pred katedralo. Strel iz vrst rdečkarjev so imeli za posledico, da so streljali tudi dijaki in med občinstvom je izbruhnila velikanska panika. Nekaj rimski grof, Marganti de Castelnovo je bil ubit in njegovo truplo so identificirali pozneje v nekem sosednjem hotelu.

Anarhisti so streljali neprestano skozi pol ure ter namerili svoj ogenj tudi na orožnike, ki so bili postavljeni pri uhođu v Galerije. Orožniki so vračali ogenj. Svinčenke so letele tako na goste kot v vojnem času. Številni ranjeni so ostajali le iz radovednežev, ki so mudili na cesti. Ambulance Rdečega križa so bile dolgo časa zaposlene s tem, da odvažajo ranjene s pozorišča boja.

Nadaljne anarhistične skupine so se približale jetnišnici v Milanu v namenu, da izsilijo uhođ ter opraste jetnike. Čete pa so zadržale anarhiste, ki so sicer streljali, a se nato umaknili.

O desetih zvečer je prišlo do velikanske eksplozije pred hotelo Cavour. Dočim je policija raziskovala, je eksplodirala nadaljna bomba, ki pa je na srečo poškodovala le vestibul in pročelje hotela. Pol duzata anarhistov so aretirali v bližini hotela.

Brzjavna služba po celi Italiji je bila motena vsled izgrediv in nemirov. V Milanu so brzjavni uradniki in dekle pri telefonih sicer sklenile ostati na delu tekom stavke, a njih načrte so zmešali nasilni mladi ljudje iz vrst brzjavnih slov, ki so udrli v urade, razmetali pohištvo ter poškodovali celo aparate, dočim so morali uradniki mirno zreti na njih divjanje.

V Bologni je govoril znani

LEPE RAZMERE NA NEMŠKEM

**Avtomobil ministra je stal 280,000
mark. — V novi Nemčiji se trosi
denar, da je veselje.**

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. Berlinska Morgenpost se norčuje na vse mogoče načine iz prehranjevalnega ministra, dr. Hermesa, ki si je ob nastopu svoje službe opremil sprejemno sobo, ki je stala 87,000 mark ter si kupil njegovemu dostojanstvu primeren avtomobil za 280,000 mark.

— Da hoče minister novo, lepo sobo, to razumemo mi drugi ljudje, zelo dobro, — pravi list. — Isto željo goje tudi drugi ljudje, a le s to razliko, da nimajo na razpolago blagajne, ki bi jim dala na razpolago tako veliko svoto. 87,000 mark za sprejemno sobo! Priznati moramo, da se nam zdi ta cena precej visoka. Ali res ni bilo nikakega pohištva, katere bi se lahko uporabilo v ta namen? Ali res ni bilo najti v številnih gradovih, katere je proglasila vlada kot lastnino naroda, nikakega pohištva, katero bi si minister lahko izposodil? Konecno je vendar prehranjevalno ministrstvo le mimolodna naprava, katero bomo lahko kaj hitro pogrešali. Dokaz je, da je ta urad popolnoma nepotreben, je bil doprinesen že sedaj.

— In sedaj avtomobil ministra za 280,000 mark! V prvi vrsti se nam zdi cena nekoliko previsoka, ter čestitamo srečnemu prodajalcu, ki je zaslužil pri tem lepo kopo denarja. Povsem drugo vprašanje pa je, da je v resnici potreben, da ima dr. Hermes avtomobil. Ali je v resnici treba, da ima vsak minister v državi ter na Pruskem svoj lastni avtomobil? Mi gotovo ne odobravamo starega režima, a pod njim je bilo le malo ministrov, ki so imeli svoje lastne avtomobile. Mi smo na vsak način za primerno reprezentacijo, a ta se lahko giba v povsem zmernih oblikah, ki odgovarjajo resnosti časa ter ne moremo spoznati, zakaj bi bilo treba za dvajset ministrov, katere imamo v državi in na Pruskem, tudi dvajset posebnih avtomobilov, kot neobhodno potrebnih za življenje. Izza pričetka vojne je bilo opaziti pri naših oblastih praveato avtomobilsko kugo. Gospodje, ki so se preje vozili z električno ali podzemsko železnico so sedaj, ko so zasedli ministrske stolce, očividno mnenja, da ne morejo izhajati brez avtomobilov. Ne more se trditi, da bi ugled ministrov zrastle vsled uporabe avtomobilov. Niti avtomobil, niti urad ne napravita človeka, temveč le njegova zmožnost.

Kako se ujema to, da nam vlada pridiguje varčevanje, dočim nečesto gospodje pri vladi ničesar vedeti o tem. Ali ne veljajo postavbe in dobri nasveti tudi za one, ki jih izdajejo?

WASS WASS WASS WASS

anarhistični voditelj, Enrico Malatesta na zborovanju dva tisoč anarhistov ter je v svojem govoru ostro bical vlado ter objavil, da bo prišlo do revolucije s prelivanjem krvi in požigi, če ne bodo v teku štiri in dvajsetih ur izpuščeni vsi jetniki. Še bolj divje govore je bilo čuti zvečer na nekem socijalističnem zborovanju. Proglasila je bila generalna stavka po celi Italiji.

Po končani stavki je zavladal zopet mir in red. Vlaki vozijo redno kot da so bili dogodki v četrtih malenkostni. Boljševizem pa kljub temu tli naprej in zadnji izbruh je bil mogoče le prvi pričetku cele serije še bolj resnih izbruhov.

PRIČETEK VELIKE PREMAGAR. STAVKE V ANGLIJI

**MINISTRSKI PREDSEDNIK LLOYD GEORGE JE POZVAL DE-
ŽELO, NAJ IZVOJUJE BOJ. — MILJON MOŽ JE ZASTAVKALO,
INDUSTRIJE POČIVAJO IN LADJSKI PROMET BO USTAV-
LJEN V TEKU ENEGA TEDNA.**

London, Anglija, 17. oktobra. — Anglija je napravila korak nazaj proti vojnim razmeram danes zvečer, ko je zapustilo en milijon premogarjev svoje delo v rovi. Trgovinski svet je izdal odredbe, soglasno s katerimi je treba ugasniti vse luči na znakih v izlozbah v namenu, da se varčuje s premogom. Nadaljne odredbe, katere je izdal ta svet, se tičejo množine plina, katero se sme uporabiti, omejujejo uporabo plina in elektrike kot gonilne sile, omejujejo nadalje nakup premoga za hišno uporabo na sto funtov na teden, prepovedujejo prodajo premoga tudi v industrijske svrhe.

Vspritko dejstva, da je narod zopet izročen vojnimi racijam in mu preti pomanjkanje premoga tik pred zimo, je izdal ministrski predsednik Lloyd George ugotovilo, v katerem pravi, da je dežela trdna v svojem sklepu, da se bori proti stavki do konca. Branil je postopanje vlade, ki se ni hotela udati zahtevam premogarjev v teku dolge vrste pogajanj, ki so se vršila predno je bil izdan poziv na stavko. V svojem ugotovilu pravi Lloyd George, da so skušali premogarji pridobiti s silo to, česar niso mogli dobiti s pomočjo pogajanj.

Stališče železničarjev in transportnih delavcev, ki so zavezniki premogarjev, je treba še določiti. James Henry Thomas, voditelj železničarjev, ki se je šele danes zjutraj vrnil iz Čehoslovaške, je izjavil poročevalcu lista "Tribune", da hoče uporabiti ves svoj vpliv, da odvrne železničarje od katerekoli sklepa, kojega cilj bi bil pridružiti se stavkarskemu gibanju. Rekel je, da upa ohraniti svoje sledilce na delu. Eksekutivni uradniki železničarjev so se sestali danes zjutraj ter sklenili sklicati za sredo polno konferenco delegatov. Na tej konferenci se bo določilo stališče unije.

Eksekutivni uradniki unije transportnih delavcev se bodo sestali v ponedeljek, da razpravljajo, kakšno stališče naj zavzamejo napram stavki, vendar pa ni opaziti še nobenega znamenja, če bodo podpirali premogarje ali ne.

London, Anglija, 16. oktobra. — Vspritko dejstva, da so premogarji že zastavkali, da je na tisoče industrijskih delavcev že izgubilo delo vsled tega ter nadalje vspritko tega, da so železničarji in transportni delavci že pričeli govoriti o simpatijski stavki, stavi, stoji Anglija pred enim največjih industrijskih preobratov v svoji zgodovini — in sicer po naziranju večine delavskih in političnih voditeljev, ki so razpravljali danes o položaju.

Poročila iz industrijskih središč niso posebno zadovoljiva in pristanjski uradniki izjavljajo, da bo ladijski promet ustavljen v teku enega tedna, če bo šla stavka naprej. Najbolj upalno sporočilo je prišlo iz Sheffielda, odkoder se poroča, da je na razpolago premoga za tri tedne. V vseh drugih industrijskih središčih zadostujejo zaloge le za en teden.

Ugotovilo, da so zastavkali ljudje priti nasvetom večine svojih voditeljev, je bilo potrjeno v gotovem smislu vsled stališča onih, ki so zapustili rove. Rekli so, da niso vedeli, da pomeni glasovanje proti "datum line" določeni črti produkcije ter je jasno, da jih dobi in razumelo to nesrečno frazo, kot jo je imenoval Thomas v enem svojih govorov. Thomas je svetoval železničarjem, naj se pokore svojim voditeljem in da bodo navodila objavljena po sestanku delegatov v sredo.

Na povsem drugačen način pa govori South Wales panoga Miners Federation, ki je sklicala sestanek za naslednji petek, da priporoči, na se pozove na stavke tudi pumparje in druge uslužbence, ki so ostali na delu, če ne bo stavka do 30. oktobra končana na zadovoljiv način.

Izvedelo se je danes tukaj, da ne bo storil ministrski predsednik nobenega važnejšega koraka pred torkom, ko se bo sestel parlament, ki bo brez dvoma razpravljal o položaju. Dosedaj se ne poroča o nikakih nemirih in nobene čete niso bile še odposlane v premogarska središča, čeprav se jih drži pripravljene.

ZDRAVSTVENO STANJE GRŠKEGA KRALJA.

Atene, Grško, 14. oktobra. — Zdravstveno stanje grškega kralja Aleksandra, katerega je pred par dnevi vgriznila opica, vsled česar je nastopilo zastrupljenje krvi, se je obrnilo nekoliko na boljše.

SEDAJ JE ČAS, DA ROJAKI ZA- PET LAHKO NA- ROČAJO VOMNE LISTKE IZ STARE DOMO- VINE, ZA SVOJE SOROČNIKE, ZNANCE IN PRIJATELJE.

Pojasnila glede cen in sploh vse kar potnik potrebuje, daje znana in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

Pozor!

Čitatelje opozarjamo na krasen roman

"KRALJICA SVETA"

ki bo začel izhajati v četrtkovih številkih našega lista. Roman je poln čudnih zapletljivih, in poglavja drugo drugo nadkriljujejo glede živahnosti, napetosti in senzacije.

Kdor hoče res nekaj lepega čitati, naj prične v četrtku s "Kraljico sveta".

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italijanski armadi. Včas smo računali za pošiljke italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 2.70
100 lir	\$ 4.70
300 lir	\$13.50
500 lir	\$22.00
1000 lir	\$43.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdis Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK BAKER, President
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

Ena leto vnaprej plačano	Ena leto vnaprej plačano	Ena leto vnaprej plačano
Ena leto vnaprej plačano	Ena leto vnaprej plačano	Ena leto vnaprej plačano
Ena leto vnaprej plačano	Ena leto vnaprej plačano	Ena leto vnaprej plačano

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Published every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$6.00

Advertisement in agreement
Dopisni listi podpirajo in ohranjajo se ne priobčijo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi predložijo bivalne naznake, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2578

Republikanci in Liga narodov.

Prva naloga je zavrniti, kar je nemogoče in naslednja združiti vso Ameriko na temelju praktičnega načrta. To sta dva koraka, ki jih je tretja storiti z ozirom na vprašanje Lige narodov.

Tako je izjavil senator Harding v enem svojih kampanjskih govorov, ki so bili pri javnosti povsod prijazno sprejeti.

Senator je prav posebno poudarjal dejstvo, da mora načrt, katerega zasledujejo, podpirati Amerika z neko gotovo enotnostjo.

Veliko delo, kot je naprimer načrt Lige narodov, ne more biti delo enega posameznega moža, — povdarja republikanski predsedniški kandidat na nekem drugem mestu v tem svojem govoru.

Dogovor glede Lige narodov, kojega oče je bil predsednik Wilson, in katerega priporočila demokratični kandidat za predsedniško mesto, je po mnenju senatorja Hardinga, nemogoč dogovor.

Skranja nevarnost, ki tiči v njem — je sedaj očita tudi Evropi ter jo priznavajo vsi vodilni zagovorniki svetovnega miru v Ameriki.

Načrt glede katerega se bodo zedinili Amerikanci, potem, ko bo postalo razpoloženo v Ameriki bolj harmonično, ne bo noben načrt za nadvlado. To ne bo nikak načrt za nadvlado na svetu s pomočjo oborožene sile. To bo načrt, ki bo ohranil Ameriki suverenost in samodolžbo in ki bo preprečil, da se ameriška narodnost potopi v internacjonalno.

Načrt mora biti tak, da bo ostala Amerika prosta in neodvisna.

Izvajanja senatorja Hardinga so zadosten odgovor na trditve demokratov, da nima republikanski predsedniški kandidat ničesar, kar bi mogel staviti na mesto polomljene versailske Lige narodov.

Senator Harding nam v svojem zadnjem govoru predločuje glavne poteze Lige narodov kot se nam je predstavljala številnim med nami, kadar smo razmišljali o nji.

Liga narodov posluša že sedaj ter vidimo kake uspehe je dosegla. Nikdo se ne briga zanjo in nobene besede nima.

Italija, ki je član Lige narodov, se ne zmeni za njo ter je na zavraten način kršila celo Londonsko pogodbo, katere se drži na tako krivičen način s tem, da je poslala svojega tolovaja D'Annunzija na Reko.

Poljaki, ki bi storili lahko dosti boljšega, se pretepajo z Rusi ter hočejo sedaj še Litvincem ukrasti njih zemljo.

Za Ligo narodov se menijo toliko kot za lanski sneg. Iz vsega tega je razvidno, da je Liga narodov slabotno dete, otrok starih izmozganih diplomatov, ki so se zbrali v Parizu ter hoteli prikrojiti celi svet tako da bodo imeli od njega dobiček le oni, ki so se borili za demokracijo in prostost malih narodov.

Terorizem fašistov in nacionalistov v Trstu.

V Trstu traja stavka dalje. Terorizem in počestni boji med delavstvom in fašisti ter oboroženo silo so na dnevnem redu. Stavka je od vsega početka strogo političnega značaja in se obrača proti sistemu vladanja v Julijski Benečiji in proti Italiji.

Po "Bollettino del direttorio dello sciopero" z dne 7. sept. posnemamo naslednje podrobnosti.

Včeraj je vdrla bestialna soldateska s špeci v društvene prostore in s svojimi poznanimi civiliziranimi metodami vse razbila in uničila, kar je prišlo v njene hunske krepelje. Delavska zbornica je izdala na to proglas, v katerem pozivlja vse stavkujoče delavstvo k najodločnejšemu vztrajanju in naj ne da raztrgati svoje vrste po brezvestnih lažeh, ki jih trosijo nasprotniki, strahopetci in podkupljeni ter ne od brutalnosti oboroženih buržoazijskih binčev. Furlanski kmetje so, ne da bi jih kdo pozval, prepustili del žetve potrebnim stavkujočim delavcem. Ob sklepu pravi: "Sodrug delavci! Naprej z zaupanjem in pogumom! Zmaga je gotova, ne more nam uiti, ne nasilja, ne zatiranje in grožnje Vas ne morejo ustaviti na zmagovitem pohodu."

V Trst sta dospela zastopnika direktorija italijanske socijalistične stranke in Splošne delavske zveze, sodruga parlamentarna poslance Repossi in Alessandri, da podpreta gibanje tržaškega delavstva. Tekom popoldneva sta bila na razgovoru pri civilnem komisarju Mosconiju.

O napadu na poslopje Delavskega doma, ki je še lani trpelo pod zločinski roko podivjane tolpe policistov in vojakov, poročajo: Poleg Garibaldijevega kipa so oboroženi analfabetni idijotje razbili tudi Verdijevo doprno soho, soho tistega Verdija, katerega onečastčenje je izjavilo 1915 leta tako ogroženje v nacionalističnih krogih kraljevine! Danes seveda niso isti nacionalisti niti protestirali. — Med napisi, ki so jih pustili, sebi v spomin, na stenah laški suroveži, opozarjamo na sledeče: "Mi smo tisti, ki smo izvali vojno in mi smo gospodariji", "Živeli karabinijeri." Dragi socijalisti, če imate rogove naprej! Smo isti, ki smo vas osvobodili, — strahopetci, tatovi!"

O brutalnostih nad mirnim občinstvom s strani kraljevih orožnikov in fašistov bi bilo preveč poročati. Velikansko razburjenost povzroča vse t omed pošilni in železniški uslužbenci, katerim je direktorij sicer naročil, da ostanejo pri delu, ki pa grozijo, da se pridružijo splošni akciji ostalega delavstva. Del vojaštva se je v pristanišču uprl, tako, da je pričakovati vsak hip groznih dogodkov. Med tem pa apelirajo kapitalisti na — patriotizem pobunjenih mas!!!

Eden izmed vzrokov, zakaj vsi ljudje simpatizirajo s stradalnim stavkarjem je ta, da je to edini stavkar, kojega stavka ne vzame drugim hrane in udobnosti.

Dopis.

Koehler, N. Mex.

Malo dopisov se bere iz te naše majhne naselbine. Vzrok je ta, ker Slovencev di, kdor pa pride, se pa hitro odpravi nazaj, ker tukaj ni nobenih zabav ali veselje. Dela se vsak dan, zaslužek je pa odvisen od delavca in kakoršen prostor ima kateri. O draginji pa ne omenjam nič, ker se mi želodec obrne, ako se le spomnim njanjo.

Imam pa sporočiti žalostno novico, da se je v soboto 9. oktobra ob pol treh popoldne ponesrečil rojak John Prepadnik, doma iz Luč na Spodnjem Štajerskem. Star je bil 55 let in v Ameriki je bival 15 let. Omenjenega dne je izpodkopal podpore v rovu; vtrgala se je velika plast kame-

nja nad njim in ga zasula. Podpisani sem začel z vso močjo in naglico odmetavati kamenje, da ga čimprej rešim. Ko ga izvlečem, je bil že nezavesten. Po kratkem času ga spravim zopet k zavesti toliko, da me je spoznal in par besed izpregovoril, potem pa nič več. Takoj je bil odpeljan v bolnišnico na Garden, ki se nahaja 23 milj od našega kampa, a drugi dan, 10. oktobra, je umrl, ne da bi se kaj zavedal. Pokojni John je pripadal k društvu Marija Danica št. 28 JSKJ. Bil je vedno vesel in blaga duša, povsod, kamor je prišel, je bil dobrodošel in vse ga je rado imelo. Spavaj mirno v ameriški zemlji!

Jacob Traven.

P. O. Box 62.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Frank Terhien iz 6401 Spilker Ave. je bil aretiran na pritožbe sosedov, ki so ga obdolžili, da je svojo 4letno pastorko Ano Zadnik pretepal z jermenom, s katerim se brivte brusijo. Terhien je zanikal krivdo, kljub temu pa ga je sodnik obsodil na 30 dni zapora in 25 dolarjev kazni.

V prostore Mike Belarja na 2300 Lakeside Ave. sta prišla dva lopova, ki sta se mu predstavila kot vladna detektiva ter zahtevala, naj jih pusti v klet pogledat, ali ima notri kaj zganja. Belar je rekel: "All right, stopita tu-le sem!" In res sta stopila. Belar pa zapre vrata za njima, nakar je poklical policajce, ki so oba ptiča zaprli. V pondeljek 11. oktobra sta dobila vsak po 30 dni zapora in \$25 denarne globe, ker sta se izdajala za zvezina detektiva. — Tako je prav, le ustrašiti se nikar vsakega lopova, ampak storite tako, kot je storil Belar.

V pondeljek 11. oktobra zvočer so neznan lopov ukradli avtomobil Frank Mervarju (Frank's Dry Cleaning Co.) izpred Mount Sinai bolnišnice, kamor je šel obiskovati svojo ženo, ki mu je povila hčerko. Avtomobil je modela Essex, zeleno polbarvan, za 5 oseb.

Rojaka Jakob in Ignacij Luznar sta prevzela The Motor Top & Trimming Co. na 1974 E. 66th St. blizu Euclid Ave., kjer barvata avtomobile, popravljata stare in izdelujeta nove strehe za avtomobile ter sedeže in zastore.

Bradley, Ill.

Vile rojenice so posetile našega rojaka Matijo Gerdešiča ter mu prinesle krepkega fantka.

Ely, Minn.

Dne 5. oktobra je bil pokopan osemletni sinček France starišev Mihaela in Barbare Klobučar. Vzrok smrti: zastrupljenje krvi.

Milwaukee, Wis.

Mnogo družinskih neprilik ima rojak Jakob Kosce radi svoje žene, katere zadeva je zopet našla pot v sodišče. Njegova žena Margareta je bila kaznovana na \$100 kazni radi zakonske nezvestobe, otroci pa so bili zopet poslani v okrajni otroški dom. Na pomlad sta izposlovala ločitev zakona, to da sta pred nekaj meseci pričela zopet skupno življenje in sodnik Gregory je ločitev zakona preklinal. Ko je bila pred nekaj tedni žena zopet kaznovana radi nezvestobe na \$100, je kazen plačal neki prijatelj, ki ji je dolgoval \$300. Dolžno svoto je moral depozirati na sodišču, kateri denar se bo porabil za otroke. Neka druga oseba dolguje ženi \$600, katere bo morala tudi izročiti sodišču za oskrbo otrok. Ženi, ki je med obravnavo često pričela tuliti, je rekel sodnik: "Od vseh žensk, s katerimi sem imel opravka, ste vi najnesramnejša. Žena, ki svojega trdo delajočega moža vara na tak način ter zanemara otroke, ne zasluži nobenega usmiljenja. Ako ne izginete iz Milwaukee, bom obvestil državnega pravdnika, da vas zapre. Poberite se!" Žena je izginila. Mož pa je sodnik rekel: "Ali se imate namen skupaj živeti z ženo?" "Ne, ločiti se hočem zopet, sedaj imam dovolj!" "Toda za otroke boste morali nekaj plačati." "Prav rad, ker jih ljubim", je odgovoril mož. "Lepo, potem plačujte kot poprej in obiskujte pogosto otroke,

kajti oni potrebujejo vašo ljubezen."

Poročno dovoljenje sta vzela Frank Gregorič, star 25 let, 305 Reed St., in gđc. Francka Medle, stara 21 let, 621 National Ave.; nadalje Jovo Vacičević, 29 let, in C. Kraček, 22 let, ter Josip Jabaj, 24 let, 362 — 67. Ave., in Ana Mihelič, 22 let, 525 — 60. Ave.

Storklja se je oglasila pri družini Josip Grandlič, 1278 National Ave., ter pustila za spomin krepkega dečka. Obiskala je tudi družino Alojzija Kovačiča, 2024 Sycamore St., ter mu podarila sladko breme v obliki čvrstega dečka.

Mike Nibič iz West Allisa je bil obsojen na eno leto v poboljševalnico od sodnika Backusa, ker je med prepričnim zabodel z nožem Petra Toma v tovarni Klug and Smith Co. na West Allisu. Moža sta se pripravila radi samokolnice.

Policija je navadila prostore Petra Parea, 553 — 61. Ave., West Allis, kjer se je igralo za denar v kleti pod biljardnico. Obenem je našla policija kotel, s katerim se je ravno distiliralo zganje. Policija je zaplenila 10 galon munšajna. Parea je bil kaznovan na policijskem sodišču na \$25, igralci pa vsak na \$5.

Zvezni agentje so odkrili destilirjo, kjer se je kuhalo zganje na debelo. H. Horwitz, H. Saxe, Th. Rogers in Ph. Straus so kuhali na dva kotla na 735 — 12. Ave. kar na debelo; njihovi dohodki so znašali čez tisoč dolarjev na dan. Kuhali so zganje iz samega sladkorja. Prohibicijskim agentom jih je naznanil Straus, kateremu so obljubili 100 dolarjev plače na dan, da so ga dobili iz Detroita, toda mu niso plačali ničesar.

Ely, Minn.

Thomas Kastele, ki je sedaj zaposlen pri železnici v Milwaukee, se je tukaj poročil z gđc. Mary Erčul, hčerko rojaka Franka Erčul. Poročil ju je Rev. Mihelič. Kastele je bival preje na Ely.

Duluth, Minn.

Ko bo meseca januarja zasedala zvezna porota, bo imela za odločiti mnogo slučajev kršitve suhe postavbe. Med drugimi se bo morala baviti tudi s sledečimi: John Gruden in Frank Primožič, zaradi kuhanja zganja; Mike Radinovič, John Zalikovec, Peter Nevočič, Peter Žagar in Vinko Virkelci, da so imeli zganje v posesti; Nik. Dreskovič, John Blatnik, Joseph Rukavina in Sam Pavič, da so prevažali opojne pijače v indijanski teritorij (ozemlje), ter končno Mike Nagelj, da se je vmešaval v posle suhaškega agenta.

Indianapolis, Ind.

Tukaj je preminul rojak Louis Znajder, star 48 let, rodom iz fare Studence pri Krškem.

Greensburg, Pa.

Tukaj je preminula Mrs. Anna Vespućiani, rojena Miheve, rodom z Reke, v starosti 29 let. Zapuščica soproga in tri otroke.

Regent se ženi?

"Novosti" javljajo iz Belgrada: Bivanje regenta Aleksandra v arizu se spravlja v zvezo z regentovim sklepom, da se oženi, in sicer baje z italijansko princezijo Jolando. Pred nekoliko časa je bila slična vest že dementirana. Značilno je, da se sedaj ista vest ponavlja v krogih, ki so blizu

Peter Zgaga

Tat se je zagovarjal pred sodiščem.

— Vi ste torej kradli?
— Ne, nisem kradel. Sami so me pozvali.

— Kako to?
— V izloženem oknu je bil napis: Poslužite se te ugodne prilike.

Cene bodo bodo šele tedaj padle, ko se ne bodo nobenemu odjemalcu dopadle.

V Indiji umre vsako leto deset tisoč ljudi vsled kačjega pika, petnajst tisoč jih spravijo razne nalezljive bolezni spota, nad tritisoč jih raztrgajo divje živali.

Število onih, katerim vzamejo Angleži življenje, pa daleč prekaša vse te številke.

Dojilja je šla k fotografu.

— Doprno sliko, kaj ne? — je vprašal.

Prvo jutro pravi gospodinja dekl: — Svetilko postavite tja, draga moja.

Druga jutro pravi: — Svetilko morate tja postaviti.

Tretje jutro: — Jaz sem vam že stokrat rekla, da morate tja postaviti.

Četrto jutro: — Presneta šema, ali ne veš, kam spada svetilka!

Peto jutro: — Svetilko postavite tja, draga moja.

(Peto jutro je namreč dobila gospodinja že drugo dekl.)

Čimmanj premoga potrebuje mo, tembolj naraščajo cene.

Desetkrat deset ali dvajsetkrat pet je namreč ista stvar.

Čudno, čudno: v najbolj bogato obljubljenih ulicah je največ revnih ljudi.

K skušniji je prišel kandidat, ki ni imel niti pojma o predmetu.

Pa ga vpraša profesor kemije: — Kaj pomenita v kemiji črki "st"?

— Hm, hm, že vem — na jeziku imam, gospod profesor, — čakajte malo...

— Če imate na jeziku, pljunite brž ven — odvrne profesor — črki pomenjata nameri "strijnin".

Vsa znamenja kažejo, da sta imela Anatole France in Camille Frammarion, ki sta se poročila v visoki starosti, nekaj opravka z dr. Voronovom in njegovimi opičimi žlezami, kajti drugače bi jima kaj takega v tako visoki starosti gotovo ne padlo v glavo.

Glasi se, da bodo spomlad možke obleke cenejše. Upajmo, da bo ta spomlad kaj kmalu nastopila, vsaj do Božiča.

Zadnji čas je, da pride že enkrat 2. november, kajti potem bo zopet mogoče govoriti in pisati tudi o kaki drugi stvari kot le o volitvah ter bedastih odločbah, katere dvigujejo kandidati te ali one stranke drug proti drugemu.

Cuba je v finančnih zadregah, a je tako odkrita, da pove to celemu svetu. Francija in Anglija se plačata stricu Samu niti obresti za svoja posojila, a lepo molčita o tem.

Profesor Butler s Columbia vseučilišča je rekel, da so Holanci kupili od Indijancev otok Manhattan za steklenico zganja in da bo prišlo tako daleč, da bo zopet mogoče kupiti cel otok za tako steklenico. — Navzgoče je nekoliko zazebljo pri srečanju vspricho te izjave.

O zlate sanje!
Kdo bi se zanesel nanje?
Na naše stroške
so nam vzeli pol Koroške....

Vsi težko pričakujemo časov, ko se bo ves Kras in vse Primorje znova streslo v obupnih klicih: O mamma mia, mamma mia!

Prestolonaslednik regent Aleksander se hoče posvetovati v Parizu s princezijo Jeleno in s princem Arsenom Karagorgjevičem. Ta vest izključuje misijo prestolonaslednika radi zunanega položaja.

Jugoslavanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898
Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki: Forstniki:

Podpredsednik: MIHAIL BOVANK, EMBROG J. FORENTA, Box 178, Box 251, Conneaut, Pa.
Diamond, Wash.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108, Fair Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.

Službenik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Službenik neposrednih stvari: LOUIS COSTELLO, Salka, Colo.

Vrhovni Zdravnik: DR. JOSEPH V. GRAHEK, 848 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Mednarodni: JOHN GOULSH, Ely, Minnesota.

ANTHONY MOTZ, 8841 Avenue M, So. Chicago, Ill.

IVAN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Vse stvari, ki jih je uradni odbor, kakor tudi denarne poljubne naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vse stvari, ki se nanašajo na naj poljubljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se pripravlja vsem Jugoslovancem na celotni pristop. Jednota posluša po "National Fraternal Congress" izvršil. V blaginji ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolnišniški podpor, obkrožen, in posmrtni je izplačila še nad poldrugi milijon dolarjev. Jednota stoji okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednota se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, pripravljamo ustanovitev novih. Kdor želi postati član, naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali manj.

Izid občinskih volitev v Srbiji.

Ker se je ministristvo za notranje zadeve uverilo, da so telefonirane in brzojavna poročila volilnih komisarijev glede izida občinskih volitev v Srbiji nesigurna, je ministristvo dredilo, da se za enkrat rezultati volitev še ne priobčijo javno, ker bo še posebna komisija pregledala velike protokole. Za ta pesel določena komisija je s svojim delom že pričela in bo v kratkem dogotovila svoj posel. Vsled tega dejstva so ne točne vesti, ki pravijo, da ministristvo notranjih zadev noče pričakovati rezultatov volitev v krajih, kjer niso zmagali demokrati.

Taki letaki so smeli krožiti po laši glasovalni coni in plebiscitna komisija se za to ni nič zmenila.

Slamniki.

Potrebnemu izvežbane blokarje za prvostarne možke slamnike. Najvišje plače. Dolga sezija, Odprta delavnica.

CHAS. LEVY'S SONS,

691 Broadway.

† NAZGANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je naš sin, oziroma brat in bratranec

MARTIN

v petek dne 1. oktobra, previden s svetotajstvi za umirajočce, za vedno zaspal. Pokojni je bil star 22 let, rodom iz Zgornjih Pohorij, fara Rečica na Spod. Štajerskem. Da je bil v resnici priljubljen med rojaki, kakor tudi med tujerodci, služi dokaz, da mu je bilo podarjenih mnogo vencev.

Ob tej priliki se zahvalujemo sledečim osebam, ki so darovale vence: Mr. in Mrs. Milavec, Mr. in Mrs. Benda, Mrs. Josephine Laurich, Mr. Frank Zuntar, Mr. in Mrs. Zunter, Mr. in Mrs. Srnovršnik, Mr. in Mrs. Anton Kranz, Mr. in Mrs. Vershnak in Frank, Mr. in Mrs. Remitz, Ada Zainer, Mrs. Jeralla, Mr. in Mrs. Kratchnig, Mr. in Mrs. J. Sušnik, Mr. F. M. Sušnik, Mary in Polly Dobnik, Frank Bevshek z družino, Joe Vouk, Mr. Doku z družino, družini Miklič, družini Schink, slovenskim mladencem, Mr. Lorenz Schmidt, Olga in Julija Steller, Olga Gorenz, P. Pfeifer, Mr. Fleischmann in klubu C. A. C. Torej vsem navedenim se še enkrat prav lepo zahvaljujemo za njih velikodušno izkazano zadnje slovo Martinu.

Tebi, dragi Martin, pa kličemo: Naj ti bo lahka ameriška zemlja in na svidenje nad zvezdami!

Zalujoči ostali:

Mary Bastel, mati.

Anton in Joe, brata.

Mary, sestra.

Frank Milavec in Frank Zuntar, bratranca.

Mezopotamija.

Prof. dr. Al. Musil.

Za Mezopotamijo so se Angleži zanimali že od 30-tih let minulega stoletja. Od leta 1835—37 je preiskovala angleška vojaška ekspedicijska s dvema manjšima parnikoma plovnost rek Evfrata in Tigrisa. V Bagdadu so zgradili mogočen sedež angleškega rezidenta, ki so ga varovali angleški vojniki in pred kojim je bila zasidrana angleška bojna ladja. V Bagdadu so ustanovili osrednjo pošto med Evropo in Indijo in angleški parniki so združevali Bagdad z al-Basro v Perzijskem zalivu. Leta 112 so pravili mnogi bagdadski veletrgovci, da je Babilonsko okrožje pravzaprav indijsko okrožje ter da je Bagdad bombaysko predmestje.

V Mezopotamiji se je križal angleški vpliv z ruskim in je tako zabranjeval dostop mladoturških nazorov v Perizijo. S pomočjo Angležev se je v Mezopotamiji opomogla rabska narodna stranka in pristanišče al-Basra je postalo drugo središče borilcev za samostojnost vseh Arabcev. Ta narodna stranka je bila v največjo oporo Angležem pri njihovem prodiranju od al-Basre proti severozahodu.

Vendar se ni šlo Angležem toliko za politični pomen Mezopotamije kot za narodno gospodarski. Anglija ima v svojih mogočnih indijskih kolonijah nikjer lahko dostopnih naftnih vrelcev in enako nikjer premogovnikov, med tem ko v Mezopotamiji izvirajo nešteti vrelci nafte, ki jih je mogoče brez velikih težav in izdatkov izkoriščati. Nedaleč od plovne reke Karuna so postavile angleške državne družbe vzhodno od mesta Šustera velike naftne črpalnice, iz katerih teče nafta ob železnih ceveh do pristanišča Fao, kjer jo izpuščajo naravnost v rezervoarje največjih morskih ladij. Ta nafta prednjači po svoji vrednosti in vzdržuje ne samo vso indijsko industrijo ampak tudi indijski pomorski promet. Zapadno od Bagdada izvirajo enako nad 50 vrelcev nafte skoro tik ob reki Evfratu, tako da je mogoče tudi to nafto po manjših ladjah prevažati v Bagdad in jo črpati v velike parnike ali pa jo dovesti po ceveh v pristane teh parnikov. Prvotno so si hoteli Angleži zagotoviti le ta dva velika izvira nafte, ko pa so po sklepu miru s Turčijo zasedli v novembru 1919 — po nafti zelo bogato Mosulsko, bi radi tudi tu ostali.

Po francosko-ruski pogodbi s gih pridelihi, ti stopajo v vrednosti 13. (26. aprila 1916 bi me, kmet tako več izkupiti in ralo Mosulsko pripasti Franciji in bi moralo biti združeno s pristaniščem Alexandretta v Sredozemskem morju po do 100 km širokem pasu, ki bi vodil skozi glavno plemo kurdiskih Taurov. Po dolgem pogajanju v letu 1919 je prepustila Francija Mosulsko Angliji, vendar si je zgovorila 25 odstotkov iz teh krajev dobljenega petroleja. Francoski industrij-ski in čistopolitični krogi so očitali in se očitalo vladni to popustitve, toda ne upoštevali dejstva, da Francija nima dovolj vojaštva za obvarovanje zgoraj omenjenega pasu ter za obrambo Mosulskega sploha. Zato bi potrebovali začetkom najmanj 300.000 mož in dolga leta pozneje vsaj 150.000 in Francija bi morala zgraditi tisoč kilometrov železnice in cest, predno bi ji mosulski naftni vrelci mogli sploh kaj koristiti. Da bi ji pa Anglija dovolila prost prehod preko bagdadskega in basorskega ozemlja, je nesmisel. Anglija je že med vojno razširila, poglobila in zgradila basorsko pristanišče, tako da se morejo v njem zasidirati tudi največje ladje; regularna je Tigris tja za Bagdad, da bi mogle tudi ladje z večjo prostornino prosto pluti in zgradila je dvojne železnice iz Perzijskega zaliva v Bagdad in od tod do perzijske meje. Sedaj pa zida še novo železnico ob levem bregu Tigrisa v Mosul. Tako bo imela Anglija v kratkem času zagotovljeno direktno zvezo Mosulskega okrožja po suhem in po vodi s Perzijskim zalivom, med tem ko ne bi Francija združila Mosulske z Alexandrettskim pristaniščem ob Sredozemskem morju niti v dobi 10 let.

Mezopotamija, zasedena od Angležev, tvori tri okrožja — mosulsko, bagdadsko in basorsko. Po ljudskem štetju, ki se je vršilo začetkom tekočega leta, stanuje v angleški Mezopotamiji 1.494.000 moslemov — šlitskega rita, 87.000 židov in 78.792 kristijanov.

Anglija, pošteno skrbni za proevit vsega ozemlja. Postavila je na vsa važnejša mesta svoje uradnike iz Indije in Sudana in ti se daj vodijo vlado kakor tudi v pravo deželo. Ustanovili so mestna, plemenska in okrožna zastopstva. Ta skrbijo za železnice, za zenačenje uteži in mer, za zdravstvo, vzgojo, poljedelstvo ter za javno varstvo. Trgovina se zelo dviga. Skozi Basoro prehaja mesečno za nad en milijon blaga. Stare kanale za namakanje zemlje popravljajo, nove gradijo, nasipe pri Rumodiju in nad Hillom bodo kmalu dokončali in tako se pridobiva za poljedelstva vedno nove in nove zemlje. Angleži hočejo tudi v dolenji Mezopotamiji gojiti pavlo in radi bi tu nastanili nekaj tisoč egipčanskih fe-lalskih rodbin, ki naj bi domačine navadili, kako se s pavlo ravna. Valed pocenjevanja prometa raste povpraševanje po žitu in dru-

Legenda o križu.

Carlos Varan M. (Chile). — Iz španskega prevael P. V. B.

Na enem svojih mnogih izletov proti jugu sem imel priliko opazovati v mali vaški cerkvi čudno prikazen. Visoko v ozadju oltarja, med belimi, s srebrnimi našivi prepletenimi zavesami, je visel čuden križ. Kristusov obraz pol trpljenja in njegov žalosten, a zanjpljiv pogled je bil podoben onim vseh Kristusov, ki sem jih kdaj videl v svojem življenju. Ne pa njegove roke! Ločile so se bile od križa in bile so sklenjene k molitvi, dvignjene proti nebu, kot bi prosile milosti.

Čudil sem se zelo temu križu, ki je tako različen od vseh slik, ki se častijo po cerkvah in vprašal sem duhovnika, ki me je spremljal, zakaj aima ta Kristus svojih rok približati na križ.

Ta mi je nato povedal čudno zgodbo. Je ena onih legend, ki živijo stoletja, gredo od ust do ust, se spreminjajo s časom izginjejo, izumirajo, kakor bi bile duša časa, v katerem so se porodile.

Pred mnogimi leti, je začel pripovedovati, je bil neki divji častnik ropar strah teh samotnih pokrajin in čisto ga ni mogel premagati, niti orožje, niti oblasti, niti neprijateljske zasledovanje sosedov, ki so ga zalezovali kakor hudobnega duha teh pustinj.

Imenoval se je Juan Garay in je bil predhodnik treh Mendoza, strašnih umorilcev, ki so z zločini napajali to zemljo. To so posneti in se navduševali ob njegovih delih, kakor današnji roparji posnemajo zločine teh treh.

Ta strašni ropar se je samo Boga bal. V svoji čudni in temni domišljiji ni pripoznaval nobenega sodnika, nobene oblasti kot samo trpečega Kristusa, ki ga je častil in h kateremu je prihajal molit.

Pravijo, da nikdar ni šel na svoje nevarne in pogumne pohode, da ni prej priporočal izid temu strogemu sodniku, ki se ga je tako bal. V svoji čudni zmoti je mrmral pred njim molitve....

To je bil Juan Garay. Kadar je v temni zasedi njegovo bodalo končalo komu življenje, je v svoji tragični blaznosti videl v temi žganje Boga Očeta, kakor je sam rekel. Leta so potekala, zločini so se kopili....

Njegovi tovariši so počasi začeli izgubljati sveti strah, ki so ga imeli pred njim. Videli so, da je postal molčeč, kakor bi bil premagan in preplašen od te misli na naščevalnega Boga, ki ga je povsodi zasledovala.

Enkrat pa je vzbudil z zadnjo silo vso svojo staro živahnost, delavnost, moč in pogum. Nekega

na arabskih kočarjev ob Zahodnih mezopotamskih mejah od Mosula pa tja do Spodnjega Evfrata. Mnogo angleških častnikov in vojakov je bilo že pobitih, številni mostovi že poškodovani, kmečke naselbine izplenjene in karavanska pota pretrgana. Angleži se maščujejo proti svojim nasprotnikom z letalskimi zbori in z avtomobilskimi četami, toda ne morejo vendar še niso odstranili, da zdi se celo, da se dvigne proti njim tudi prebivalstvo posameznih mest. Tako so izbruhnili 24. maja v Bagdadu veliki nemiri, ker so prišli mohamedanskega tolmača zakonov ki je v džamiji javno hujskal na boj proti tujcem. In ti nemiri se doslej še niso poglobili. Angleške posadke so povečali in vojaška prava so zopet uvedli.

Je skoro nemogoče, da bi do kračini pregnali Angleže iz Mezopotamije. Ti imajo v rokah Perzijski zaliv in njihove bojne ladje lahko plujejo po Tigrisu še nad Bagdad in tako zamorejo varovati železnico, ki vodi ob bregu. Z malimi čolni, oboroženi s strojnimi ali lahko plujejo v Evfratu in njimi skupnih močvirjih in morejo tako kaznovati tamošnje nezadovoljne prebivalce, za vsak kaznjivi čin. Ako pa izbruhne boj proti tujcem v sosednji Perziji in ako dobe mezopotamski domačini orožje in strelivo od Mustafe Kemala ali od Fejsala, bo tudi angleškim posadkam huda predla.

poletnega večera je zbral svojo četo v taboru, kjer je prebival, in se je znenil z njo radi napada na bližnjo naselbino.

Se isto noč je četa odrinila. Počasi je napredovala v temo, deloma v strahu, deloma pogumno. V noči se je slišalo stopanje konj in žvenket ostrog. Za trenutek so začeli konci cigar, ki so se ožigali na potu.

Spreddaj je jahal Juan Garay, nem, zamišljen, z otredelimi potezami starega bandita, ki ljubi kri in grozo.

Od daleč so se že razločevale hiše naselbine. Garay se je v temi prekrizal. Črna kot zločin je bila ta noč, brez lune, brez vsake svetlobe, temna kot slaba vest. Po poljih je vladala globoka tišina, tišina, ki ji menda vedno sledi ali groza, ali pa smrt. Komaj se je čulo od daleč neprestano lajanje psa, ki je tulil v temo. V skupini banditov se je slišalo prijazno govorjenje, Garayev hripav glas in nemirno hrzanje konj.

Ko je bil napad pripravljen, je šel Garay prvi naprej. Bil je vedno prvi. To noč pa je občutil v sren čuden strah. Bil je občutek smrti starega roparja, čegar življenjski dnevi so bili šteti.

Nepotrebno je opisovati prizor, ki so sledili. V temi so se videle čudne bežeče sence, ki so se lovile in zasledovale, slišali so se divji glasovi in obupni kliči na pomoč, kletve in znamenja roparjev. Vse je obdajal težak vzduh krvi.

Garay je, ves obnupan, zastoj iskal gospodarja hiše. Nenadoma se mu je zdelo, da čuje skozi neka

vrata stokanje Vstopil je. V kotu sobe je pri nogah Krista žalostno gorela sveča. Garay se je odkril. Stal je pred Bogom. Trepetal je. Počasi je stopil naprej ves v strahu, prijel svečo v roko in gledal Kristov obraz.

V tem bledeem, okrvavljenem obličju je bil takšen izraz kazni, take srdita vzvišenost in izraz večnega prokletstva, da je padel ropar v smrtnem strahu, premagan, zbližnel od groze, na tla, ranjen do smrti, in kričal hripavo:

"Ne ubij me, ne ubij me!"

Drugi dan so našli tam mrtvega roparja. Njegovo belo obličje ni vzbujalo groze. Smrt je bila omilila ta obraz.

Toda, čudež, na njegovem telesu je po dojem žal križ. Kristusovi mihi, svečani obraz je dihal dobrohotnost. Njegove roke pa, oproščene žebljiv, so bile sklenjene in so se dvigale k nebu.

Ta Kristus, ki je takrat ležal na mrtveem, je prosil vedno usmiljeno nebo milosti za roparja.

In od tod legenda.

"K nogam tega križa prihajajo molit mnogi, ki imajo zločine na vesti", je svečano končal duhovnik.

Rekonstrukcija hrvatske vlade.
"Narodne Novine" objavljajo, da je z ukazom prestolonaslednika sprejeta demisijska dr. Dežman kot poverjenika za socijalno skrbstvo in da je odvetnik dr. Stefan Markulin imenovan za poverjenika za socijalno skrbstvo.

Nameravan madžarski napad.
Zagrebiški "Jutranji List" javlja iz Pečuha: Zadnje dni se opaža

ta meji močno gibanje madžarskih čet. Dognano je gibanje čet pri Baji, Pečuhu in Barcu. Na našem ozemlju so prišli več agentov, ki pripadajo šovinističnemu madžarskemu društvu "Probuje na Madžarska".

VABILO NA VESELICO,

katero priredi Slovensko pevsko in izobraževalno društvo "Bled" v Conemaugh, Pa., v soboto 23. oktobra v Slov. Del. Domu. Začetek ob pol 8. zvečer. Vstopnina za moške 50c. Dame proste. Vspored: 1. Pričetek s plesom: svira orkester pod vodstvom Viktor Novinska. 2. Ob 9. uri nastop "Bleda". 3. Dramatični klub vprizori lepo komično igr. 4. Pevsko društvo "Rodoljub" iz Johnstown, Pa. 5. Pevsko društvo "Jugoslavija" iz Moxham, Pa. 6. Nastop vseh treh pevskih društev pod vodstvom John Potokarja. Nato prosta zabava in ples. Da bo vsak kar najbolje postrežen, bodo skrbeli za lačne Mrs. Skof z izvrstnim guljašem, kranjskimi klobasami in še z več drugimi stvarmi. Za žejne so tudi odbrani izvrstni natakariji z izvrstno pijačo. Za morebitno ščipanje se bo gledalo za prve vrste zdravlila. Ker je to prva veselica "Bleda", odkar se je reorganiziral ter začel peti lepe slovenske pesmi, zato najljubše vabimo cenjeno občinstvo iz vse bližnje in daljne okolice, da nas blagovolijo omenjeni večer posetiti kar v najobilnejšem številu. Ako vas sree vleče in radovednost sili, kaj da se bo pelo ter kako igr. bo dramatični klub vprizoril, pridite nas pogledat. Priprčani bodite, da vam ne bo žal. Odbor.

(2x 15&18—10)

DELO DOBITA
dva delovodja na železniški progi. Potrebne se tudi delavce za delati na železniški progi. Plača od 50 do 60c na uro. Dela se vsak dan. Katerega veseli, naj se obrne pisмено na: West Virginia Pulp and Paper Co., Cass, W. Va. (15-18—10)

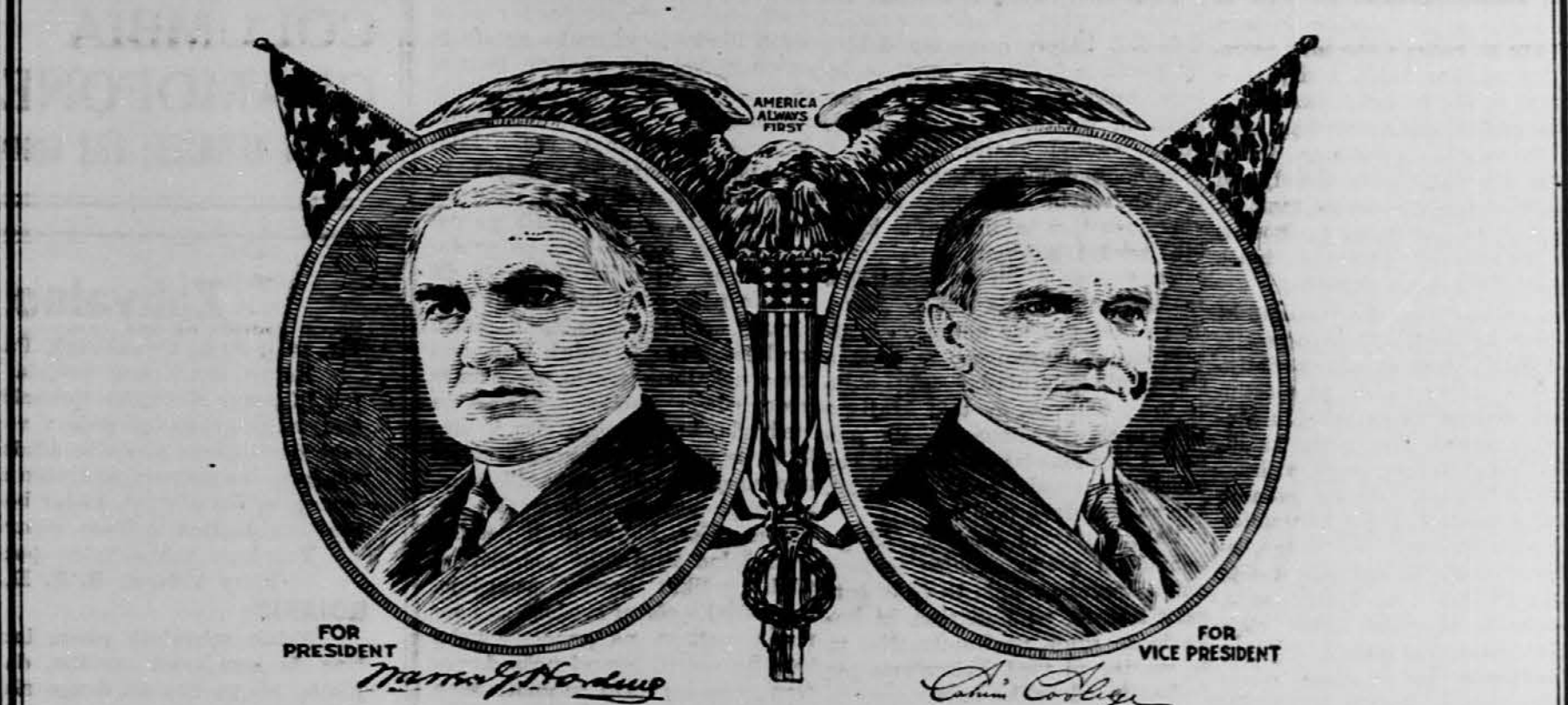
Pozor rojaki in rojakinje!
Od Alpentinkture Vam zrastejo krasni lasje v 6tih tednih. Od Alpenpomade zrastejo v 6tih tednih moški krasni brke in brada. Revmatizem ali kostibol se ozdravi popolnoma v 6tih dneh. Od Brusilinkture Vam postanejo sivi lasje popolnoma narumni kakor so bili v mladosti. Zdravilo za rane, opekline, kraste, bole, turove, za kurje očesa, bradavice, potne noge, ozeblino. Zastarane žilodolne bolezni se zdravijo hitro in poceni. Pišite takoj po cenik in Koledar pošljem zastoj.

Jakob Wahlich
6702 Roma Ave., N. E. Cleveland, O.

Doctor Moy ---

Je uspešno zdravil na duho, božjast, krajeno otropnost, padavice, ter srčne, jetrne, ledene ali pljučne bolezni, bolečine v le, lodeu, bolečine v prsih, vnete oči, noge, roke ali križ, otekajo, revmatizem, kožne bolezni, izpuščaje, ogree, oslabelost, moške in ženske bolezni, slabe kri, brez operacije v najkrajšem času po najnižji cenil. Poskušajte in se prepričajte.

DOCTOR JIN FUZY MOY
308 Grant Street Pittsburgh, Pa.
Uradne ure: ob delavnih, od 9. dopoldne
Ob nedeljah in praznikih: od 9. dopoldne
Ob 6. zvečer.
dne do 1. popoldne.

Kot so ženske v Maine glasovale septembra, bodo glasovale ženske naroda v novembru.

Oproščeno ženstvo Amerike se bo na pameten in patriotičen način poslužilo visoke pravice, katero bodo izvedle prvih ženske vsake države v deželi: glasovale bodo za nosilca republikanske zastave: Hardinga in Coolidgea.

Kajti ženske vedo: da je največja socialna in humanitarna reforma, izvojevana izza osvoboditve suinja, doxorala v sadežu širokega amerikanizma, pravičen in napreden duh ter pametno in dalekovidno državno vodstvo republikanske stranke.

Vedo: da je bila republikanska stranka glavno vrelo in uspešna agencija tudi drugih reform zasčitenja in boljših življenjskih razmer žensk in otrok v tej deželi: doma, v šoli, delavnici in tovarni.

Vedo: da nosilci zastav in izbrani zastopniki republikanske stranke spoznavaajo, koliko dela jih še čaka za dosego poti in sredstev v svrhu ščitenja zdravlja in dobrobiti naših žensk in otrok. Vedo, da bo Hardingova administracija računala v veliki meri na sodelovanje in pomoč naših patriotičnih žensk, v namenu, da izvede potrebne in pripravne socijalne izpremembe.

Tekom svetovne vojne so žrtvovala več kot je žrtvoval katerikoli izmed nas. Kajti nobena žrtev ne more biti večja kot je žrtev mater, žene ali ljubice. Njihovi silni in neutrudljivi napori so delali čudeže pri po-

pravi napak kratkovidne in umazane vlade. Svojim dragim, borečim se in krvavečim na tuji zemlji, so pomagale k zdravju in udobnosti. Kljub temu, da je njihovo srce navdajal strah, ker so nudile svoje najdražje na svetu, so delale to voljno, kajti šlo je za varnost in čast naše priljubljene dežele.

One pa ne bodo odobrile pogodb, ki zahtevajo od njih podobne žrtve v prid tujim intrigam in imperijalističnim načrtom. One ne bodo pustile svojih sinov in mož, da oi se šli boriti in umirati v tuje dežele, ne na klic njihove lastne dežele, pač pa na obveznost napram Ligi, kontrolirani od strani tujih vlad.

One vedo, da čast naroda NI obvezna v tej pogodbi tajnih intrig in temnih spletk. Vedo, da Liga narodov ne razsvetljuje steze miru, ampak, da je blodeča luč, ki nas vodi v močvirje zadreg in vojn brez konca.

Ameriške ženske so resnične in napredne Amerikanke, zaupanja vredne straznice svojih domov in svoje zastave. One hočejo, da bo stara zastava zopet znamenje ponasa in čistote polne ameriške neodvisnosti, moči in napredka, ter svetilnik ostalemu svetu. Glasovale bodo, da je spraviyo v varstvo nosilcev republikanske zastave:

Harding-a in Coolidge-a.

Republikanski Narodni Odbor.

Nekoliko o naših družnih rastlinah.

Skoro vse zemeljsko površje — jim pošilja svetlobo, ne morejo izveniši vnebokepeca, z večnim snegom in ledom pokrita gorovja in z vodo napolnjena brezna — je obrabeno z raznovrstnimi rastlinami. Je pa tudi ni v naravi prikazni, ki bi na človeštvo silnejše vplivala nego množina rastlinskih podob. Ni čuda, da so že narodi starodavnih dob spoznali to istino: rastlinstvo zemlje so zvali oblike, češ, ono opazuje ena ko pestri preprogi njeno skalnato telo, ublažuje zunanega lica to gost in odvilja dežele. Kako lepe, pa tudi kako resnične blesede! Kdo more zanikavati razliko med zarasčeno gorovjem in med golimi rebri? Kako razveseli lep gozd naše oko in kako tužni se vračamo iz ničevredne gošče! Kako življenje tam in kaka tiho tu? Pa ne samo to! Kako ugaja pridnemu kmetovalcu orumenela strn, kako se veseli bogatega pridelka in kako pohlevno sname ob bližnjem kolikor toliko kapljice, upogne žago, se nevihti svoje pokrivalo, proseč Vsemogočnega, da bi odvrnil pretečo nevarnost. Kako dobro de pogled na sočno senožet, na katere zeleni podlagi se razvijajo in razcvetajo raznobarvne cvetlice, naše mile in drage prijateljice. S kakim veseljem vstavi potnik na prašni cesti svoje korake ugledavši sadni vrh! Bodisi spomladi, ko se je osulo drevje z rdeč-belimi cvetjem, bodisi jeseni, kadar se veje šibe pod preobilnimi sadjem, oddahne si rad v hladni senci, poudarjajoč, da ima gospodar glavo in srce na pravem mestu. In kako živahno je na takem vrhu! Mnogovrstne ptice, o mladoletju razdelivši se na pare, znašajo gnezda ter valé in odgledujejo svoje mladice. Malone celi dan se razlega samčev petje, ko mu samica jajca godi; le o bridkih urah prenaha, kadar je treba ušeti nenasilno in vedno živkajočo mladino. Vrtno drevje jim daje hrane dovolj; od zore do mraka stikajo po raznih in razpokah za žuželkami in škodljivimi gosenicami, katere bi inace drevesa do gola oklestile.

No, so pa tudi take rastline, ki človeku ne donajajo neposrednega dobička, temveč mu koristijo le s tem, da se naselijo na mestih, katera drugim ne prija; in sčasoma se naredi živa prst, ki jih lahko rodi. Manjše zopet vzdržujejo tla vlažna, da ne zvenijo nevarnejše rastline, kojih korenine ne segajo globoko. Še druge, o silito v vodi živče pa služijo raznim živalim v zavetju in hrano, a poginivši tvorjajo vedno višje rastoče zemeljske plasti.

Rastlinstvo pa ni samo odeja skalnati zemlji, temveč ono je jako umno razdeljeno skoro po vsem površju. Tej razdelitvi se pridružuje še raznovrstnost rastlinskih oblik. Obe svojstvi pa delata stoprav isti plašč, ki daje okrajem, da celo deželam nekaj mikavnega, posebnega.

Naravno je, da bi bila naša zemlja strašno enolična, ako bi rodila rastline zgolj ene vrste. Potnik bi videl povsod na primer pšenice, bukovje, mahove itd., in ne nahajal nikjer dobrodejnega premenne svojimi očem. V istini pa nam je oskrbela mati zemlja veliko število različnih rastlin, ki so večinoma primerno po njej razdeljene. Na navedeni način nastajajo večje ali manjše skupine, pretežno sestojee iz te ali ene rastline. Družnost je nadalje ona lastnost, na kateri se osiva vse organsko življenje; brez nje bi zemlja tudi za človeka bila nepriljavna. Brez zedinjenja bi vsaki poedini rastlini pretila nevarnost; a z zedinjenimi močmi pomaga druga drugi ter se varuje vremenskih nevarnosti, nastalih po vzdušninah, kakor tudi žgočih solnčnih žarkov. Tedaj se tudi rastline, kakor razne živali in človek sam, družijo z namenom, uspešneje igrati se s vsem nepriljkam. V pojasnilo hočemo glajne naše družbe na kratko opisati.

I.

Gozdje so povsod najbolj razprostranjeni; oni delajo največje družbe in imajo toliko moč do zemlje gospodarja, da jim pristaja gotovo prvo mesto. Zato najprej o njih. Ne bilo bi vse razumno in jasno, ako bi se preziral zasav mladega gozda ter vzajemno med kaljivimi zrni in raznočinoma v smrdljive mlake preumno in jasno, ako bi se preziral zasav mladega gozda ter vzajemno med kaljivimi zrni in raznočinoma v smrdljive mlake pre-

življajo. Neizmerne pečene pušave bi za človeka vedno nepriljavne ostale brez prepotrebne vode, ki stvarja po vrelcih tupa-ta zelenice (oaze). — Zašli smo daleč, pa to samo zategadel, da bi doslej navedeno kolikor možno podkrepili z znanimi prikaznimi.

V studence se pa ne steka vsa zračna voda, ampak samo majhna tretjina; druga tretjina odteka po površju in ostala izhlapeva v zrak. Vodna para se ne vzdiguje samo iz vsakega drevesa, iz vsakega lista, ampak tudi iz vlažnih gozdnih tal. K temu pa treba toplota, nahajajoča se v zraku. Ker se pa ta zaradi zelene drevesne strehe ne more od solne nikoli toliko ugreti, kakor na kaki goli, in še po izparjevanju znatno del svoje toplote izgubi, je v gozdu hladnejše nego izven gozda na planem. Nad gozdi kakor v njih je torej zrak bolj hladen ter si skuša izenačiti svojo toploto s topljšim zunanjim. Povsod pa, kjer ima zrak v dveh dotikajočih se prostorih neenako toploto, teče v višini topljši zrak v hladnejši prostor, spodaj pa nasprotno. Toka sta seveda tem jačja, čim večja je toplotna razlika med topljšim in hladnejšim zrakom. Tla na planem zunaj gozda se po dnevu bolj ogrejejo in po noči bolj ohladi, nego je to v gozdu; zato veje na večer hladen veter proti gozdu, zjutraj pa pihlja iz njega. Tako ublažuje gozd poletno vročino in hladni zrak, in ovirajoč prehitro izmenno zračne toplote, prija mnogim sadežem, katerim zlasti spomladi in jeseni mrz in slana preti.

Izpara se vrši po vesoljnem svetu, osobito pa v vročih krajih; ondi se vzdigujejo vodne pare v zrak, in vetrovi jih razpade na vse strani. V obližju gozdov pa se vsled hladnejšega zraka zgostijo in oplojijo kot dež okolice. Poletni dež pa prav prijetno lajša hudo vročino, dočim se po opustošenih in golih pustinjah le redko kdaj nahaja. V topljših krajih so zmerni lesovi tudi v tem oziru velika dobrota, v zmernejših pa pomajšujejo toploto ter povzročujejo mrz. Ni težko dokazati, da je bilo naše podnebje zaradi prastranih gozdov v minulih časih mraznejše, nego je sedaj. Omenimo samo nekaterih zverin, na primer grdogledga volka, kosmatina medveda, krvoločnega risa in dr., ki so se preje v teh gozdihi živeli napredujoči omiki unaknili v gore ali pa na sever. Isto tako nekatere ptice, kakor divji petelin, črna žolna in dr., ki najrajši po tihih, velikih gozdihi samujejo. Ravno tako očitni svedoki so nam razne rastline, na primer vinska trta, katere ni poprej naša domovina poznala; kajti snežnate zime s hudim mrazom jej niso prijaile. Čim bolj pa so se posekavali in pustošili gozdi, tem bolj so pojemale hude zime, tem gorkeje je postajalo naše podnebje. Ali vse ima svoje skrajne meje. Ako sega človek vsled objesti ali neumnosti preko njih, more poprej rodovitno zemljo pretvoriti v nerodovito, da, celo v stepe ali pa v gola, skalnata rebra.

(Pride še.)

Izpred italijanske vojne sodnije v Trstu.

Pri Sv. Valentinu tik Buzetov je bil ples. Vmešali so se izizvali karabinjeri, beseda da besedo in konce je til ta, da so uklenili nekaj fantov in jih odpeljali v zapore. Prišli so pred italijansko vojno sodnijo, večina je bila oproščenih, ker se jim ni moglo prav nič dokazati, da bi storili kaj kaznjivega, kaznovali so pa dva in sicer Josipa Drašiča na 6 mesecev in Ivana Drašiča na 3 mesece zopora, ker vojna sodnija mora izreči kazni, čemu pa je sicer tu! Če se karabinjerju po kaže kriv prst, kakor malemu otroku, je to velik pregrešek in resna vojna sodnija v Trstu ga študira par mesecev, potem pa izreče obsodbo. Obsodba za prazen nič in za naravnost izmišljene, podtaknjene pregreške je izrečila ta slavna sodnija že nebroj. V noblo kriče je trpljenje Jugoslovnanov zbog te sodnije. Te dni je ragočno donel po zasedenem omeženo klic: Proč z italijansko vojno sodnijo! Naj bi že skoro izginila!

SVOBODA.

Dunajski trgovec Karel Svoboda je tožil neko ženo radi žaljenja časti, ker ga je imenovala v telefoničnem razgovoru z drugo osebo nazvala "bolharja". Kakor znano, se javna žaljenja po postavi kaznujejo, zato pa je trgovec označil omenjeno razžaljenje kot javno, ker je moglo, da poslušajo telefonski razgovor tudi taki, ki jim ni namenjen in je zato zahte-

val, da obtoženko primerno kaznujejo. Toda njen zagovornik je sodnji dokazal, da biva na Dunaju 571 ljudi, ki nosijo priimek Svoboda in da je tedaj izključeno, da bi kak nepoznan telefonski poslušalec vedel, kateri med tolikimi je pravi — naka je sodnija klijentilno zvitega advokata oprostila, češ, da žalitev iz njegovega razloga res ni javna a ona "druga oseba" kot ena sama se ne tvori cele javnosti.

MLADIM ŠTUDENTOM NI TREBA OŽENITI SE!

Hišni posestnik na Dunaju je odpovedal svoji stranki stanovanje, češ, da ga potrebuje za svojo 18letno hčer, ki se v kratkem poroči z dijakom medicince. Sodisce pa, h kateremu se je bila stranka zatekla, je dobremu možaku odgovorilo, da odpoved ne velja, ker tako mlademu dekletu in študentu z nedokončanimi študijami je le v prid, če se ne poroči, posebno pa, če nimata stanovanja in bi ga morala drugemu vzeti. Višje deželno sodiše je to sodbo potrdilo.

Mesto New York obsega ozemlje 320 kvadratnih milj, kar znača, da pride na eno kvadratno miljo 17,566 možkih, žensk in otrok.

Kje je moja sestra KATARINA NOVINČIČ? Doma je iz Banjake na Dolenjskem. Pred tremi leti se je nahajala v Gary, Ind. Za njen naslov bi rada zvedela sestra Sophie Osterman, 202 Knickerbocker Ave., Brooklyn, New York.

COLUMBIA GRAMOFONE

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

OD \$35.50 — \$350.00 — VELIKA ZALOGA — PLOŠČ V VSEH JEZIKIH. BREZPLAČNE CE- NIKE DOBITE PRI:

Zahvalno pismo!

Mr. Ivan Pakj, Conemaugh, Pa.

Ravno danes sem prejela od Vas Columbia gramofon in prave Kranjske Columbia plošče. Prav zadovoljna sem, kajti gramofon poje v resnici jako glasno in čisto, tako da boljše nisem še nikdar slišala. Vidim, da je človek pri Vas pošteno postrežen za svoj denar, zato se bom vselej do Vas obrnila, kadar bom še kaj potrebovala. Sem prav zadovoljna z Vašo postrežbo.

Vas lepo zahvalim in pozdravim,

Mary Tršinar, R. F. D. 3, Box 12, Girard, Kans.

ROJAKI!

Takih zahvalnih pisem imamo na razpolago na stotine. Iz tega sami ravidite, da ako kupite gramofon in plošče, ali pa uro ali drugo zlatnino od nas, boste dobili pošteno in fino blago za svoj denar. Ne verujte tujcu, ki vam v novinah obljublja cele gradove in kup zlata za mali denar. Njemu ni za kredit, ampak za Vaše cente. Vedite, da za mali denar kupiti nekaj finega je nemogoče.

Mi imamo prave glasne Columbia gramofone v zalogi, dalje prave Vaše slovenske rekorde. Imamo v zalogi vsako zlatnino in srebrnino, kar želite. Pišite nam takoj po cenik, in mi Vas bomo pošteno postregli prvi dan ko dobimo Vaše naročilo.

IVAN PAJK

24 Main Street, CONEMAUGH, PA.

ČUDOVITA PRILIKA

se nudi varčnim Slovincem, da kupijo lot v Leavittsburgu, Ohio, kjer že obratuje velika tovarna za gumij in kjer grade novo jeklaro, obe v bližini teh lotov. V začetku se zaposluje par sto mož. Stalno delo garantirano.

Ti loti so ravni, v središču ležeči, pripravljeni za k cestnim železnicam, železnicam in avtomobilskim cestam. Leavittsburg je oddaljen tri milje od Warren, Ohio, 17 milj od Youngstowna, 22 milj od Clevelanda ter je eno najboljših odpošiljalnih železniških mest, ker leži na glavni črti Cleveland, Akron in Buffalo.

Prilika napraviti denar

je vedno boljša, če kupite v naraščajočem mestu, ker se lotom za graditev vrednost z rastjo mesta podvoji ali potroji (včasih še več) po originalni ceni kot je bilo to pri mestih v državi Ohio, kot Akron, Youngstown itd. Pred 7 ali 8 leti se je o teh mestih le malo vedelo, sedaj imajo pa na stotine tisoč prebivalcev, ki vsi delajo dober denar.

Gotovina ni potrebna.

Mi potrebujemo takoj 75 dobrih slovenskih družin, da se naselijo tukaj. Po naših lahkih pogojih kupijo z malim denarjem ter si zgrade dom v tem čudovitem novem mestu Leavittsburg, Ohio.

Za nadaljne informacije pridite ali pišite na Mr. Adam,

The TRUMBALL REALTY & DEVELOPMENT COMPANY

301 Union Bank Bldg.,

Wood St. & Fourth Ave.

PITTSBURGH, P. A.

Začimbe, ščimža in najraznovrstnejša

domača zdravila
katera priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.
Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
NEW YORK CITY.

SUHO GROZDJE

importirano iz starega kraja
22 centov funt.

Boksa 50 funtov \$11.00
Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

51-53 Cherry Street
New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specijalist v Pittsburghu. Imela 28-letno prakso v zdravstvu in vseh mokihi bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glasovitem 604, ki ga je izumil dr. prof. Zilich. Če imate moliše ali mamičke po telesu v grlu, impudance las, bolečine v kosteh, pridite in izistite vam bom kri. Na čaka, kar ta be lezen se naleso.

Vse mokihe bolezni zdravim po e-krajskih metodah. Kakor hitro opazite da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soper povrnil.

Hydrocole ali vodno kilo odstranim v 36. urah in sicer brez operacije. Bolezni mehura, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s zotvo.

Revmatisem, trganje, bolečine o teklina, aršice, škroče in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, zdravim v kratkem času ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure zjutraj do 8. zvečer; v petkih od 8. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od zjutraj do 2. popoldne.

LLOYD SABAUDO 3 State Street
Prihodnje odplute iz New Yorka parnik na 2 vijaka RE D'ITALIA
30. oktobra
Izdajajo se direktni vozni listi do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PREBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

LAFAYETTE	23. okt.	—	Havre
ST. PAUL	23. okt.	—	Cherbourg
CALABRIA	23. okt.	—	Trst
CANOPIC	26. okt.	—	Genoa
ROCHAMBEAU	28. okt.	—	Havre
MAURETANIA	28. okt.	—	Cherbourg
LA SAVOIE	30. okt.	—	Havre
RE D'ITALIA	30. okt.	—	Genoa
PHILADELPHIA	30. okt.	—	Cherbourg
AQUITANIA	2. nov.	—	Cherbourg
PRES. WILSON	3. novembra	—	Trst
PESARO	8. nov.	—	Genoa
PANNONIA	9. nov.	—	Trst
CRETIC	9. nov.	—	Genoa
IMPERATOR	11. nov.	—	Cherbourg
LA LORRAINE	13. nov.	—	Havre
BELVEDERE	18. nov.	—	Trst
LA TOURAINE	20. nov.	—	Havre
ARGENTINA	3. dec.	—	Trst
PRES. WILSON	22. dec.	—	Trst

Glejte cen. za vozne tikete in vsa vrste polanila, čimrite se na trsko.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St. New York

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LAFAYETTE 23. oktobra
TOURAINE 23. oktobra
ROCHAMBEAU 28. oktobra
SAVOIE 30. oktobra

POSEBNA VOZNA
NARAVNOST DO HAMBURGA.

CAROLINE 27. oktobra
NAGARA 10. novembra

Hitri parniki s štiri in dvema vijakoma. Posebni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havre ter jih točno odpremi, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črne vo transportirali tekmo vojne na tisoče čehoslovških vojakov brez vse neprimliko.

Za šifrate in cene vprašajte v

DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

PRES. WILSON 3. novembra
Za Dubrovnik 3. razred \$130.
Za Trst 3. razred \$125.

In \$5. davka. 3. razred \$125.
2. razred \$200.

BELEDERE 18. novembra
Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department
4 West Street New York

Kdor želi pred Božičem in Novim letom dospeti v Jugoslavijo in potovati na Trst, priporočamo sledeče brzoparnike:

"RE D'ITALIA" odpluje 30. oktobra. Cena za III. razred do Trsta \$93.50.

"PRESIDENT WILSON" odpluje 3. novembra. Cena za III. razred do Trsta \$130.00.

"PESARO" odpluje 6. novembra. Cena za III. razred do Trsta \$98.50.

"PANNONIA" odpluje 9. novembra. Cena za III. razred do Trsta \$130.00.

"BELVEDERE" odpluje 18. novembra. Cena za III. razred do Trsta \$125.00.

"ARGENTINA" odpluje 3. decembra. Cena za III. razred do Trsta \$125.00.

Pri navedenih cenah je všteta svota za vojni davek.

Na vseh navedenih parnikih, je dobiti tudi prostor za II. razred za nizko ceno.

Za vsa pojasnila se obrnite in pišite na znano in zanesljivo trdko:

FRANK SAKSER 82 Cortlandt Street
NEW YORK CITY

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra

30. oktobra